

ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ НА РИНКУ ПРАЦІ

Державний механізм регулювання ринку праці передбачає три основних аспекти:

- використання економічних заходів, тобто створення необхідних умов для розвитку малих і середніх підприємств, здатних прийняти вивільнюваних працівників з державного сектору, застосовуючи заходи фінансової, кредитної, інвестиційної і податкової політики, які направлені на раціональне розташування продуктивних сил, мобільність робітників, впровадження нових технологій і т.п.;
- регулювання ринку праці правовими методами і допомога зайнятості шляхом забезпечення трудових прав і інтересів робітників;
- організація підвищення кваліфікації, професійної підготовки і перепідготовки робітників, реалізація заходів по створенню і збереженню робочих місць.

Функціонування ринку праці обов'язково пов'язано з рядом негативних соціально-економічних явищ. Так, вплив ринку праці на процеси розподілу приводить до надмірної диференціації в оплаті праці і доходах різних груп населення, посилює матеріальну нерівність, породжує бідність більшої частини населення, що є причиною соціальної напруги в суспільстві. Розвиток ринкових відносин в сфері праці викликає конкуренцію між працівниками, в свою чергу це приводить до роз'єднання, підриву солідарності, послаблює їх позиції в відносинах з роботодавцями. До негативних явищ функціонування ринку праці відноситься і безробіття.

На наш погляд, необхідно розробити таку класифікацію форм безробіття, яка б могла відповідати трьом основним вимогам: по-перше, вона повинна бути співставною з прийнятими в світовій практиці класифікаціями безробіття. Це пов'язано з тим, що Україна йде шляхом ринкових перетворень і її метою є ввійти в світове економічне товариство рівноправною незалежною державою; по-друге, вона повинна враховувати специфічні умови України, особливості перехідного періоду; по-третє, вона повинна бути достатньо гнучкою і допускати можливість коригування в міру розвитку і ствердження принципів соціально-орієнтованої ринкової економіки і розвинутого ринку праці.

В своєму розвитку ринок праці в Україні проходить ряд послідовних етапів, які співпадають в основному з етапами трансформації всієї економічної системи в цивілізовану ринкову систему. Слід зазначити, що в даний час процес формування ринку праці ще далекий до завершення, при цьому спостерігається різкий перепад зрілості локальних ринків праці по території країни. Нерівномірно розвиваються і локальні ринки праці, сегментовані по окремих професіях і соціальних групах.

Визначення якісного стану ринку праці дає можливість визначити і комплекс заходів по його подальшому розвитку. Наприклад, якщо еволюція ринку праці йде від частково регульованого до повністю регульованого, то перетворення тіньового ринку праці в організований, легальний вимагає від державних органів нетрадиційних рішень. Політика подавлення і заборони в цьому випадку неприйнятна і малоефективна. В цій ситуації слід розробити такі заходи, які включили б тіньову економіку в русло нормально функціонуючої. Для цього можна використовувати потенційні можливості тіньової економіки: створити умови офіційної реєстрації малих підприємств, надати тіньовому бізнесу можливість легалізації – приміщення для офісів і виробництв, пільги для робітників в отриманні необхідної професійної підготовки, виробленні механізмів надання позик, кредитів і таке інше.

Державна політика в питаннях зайнятості має бути спрямована на:

- заохочення роботодавців, що зберігають діючі і створюють нові робочі місця для громадян;
- об'єднання зусиль органів державної влади, місцевого самоврядування в забезпеченні зайнятості населення і погодження їх дій при реалізації програми сприяння зайнятості населення;

– координація діяльності в сфері зайнятості населення з діяльністю по інших напрямках економічної і соціальної політики, включаючи інвестиційно-структурну політику, соціальне забезпечення, регулювання росту і розподілу доходів, попередження інфляції.